

Americký hrdina

Bill Shields

beze jména, jméno neuvedeno

vešel jsem do místnosti, bylo tam šero, chlapi posedávali na usmolenejch
pohovkách
na podlaze ležela malá krabice s Demerolem, kterou někdo ulil, balíček je-
hel, stříkačky
všichni jsme se znali

z rádia hrály slad'áky ze Saigonu
zvenku bylo slyšet burácení mopedů

drogy nás nudily
válka nás nudila

žvanili jsme o ženskejch & o domově
o tom, co nám to velí za čuráky
o jídle

& když si ten novej kluk přiložil pětáčtyřicítku ke spánku
nevšíkali jsme si ho, protože za moc nestál

& když si ten novej kluk na pohovce vystřelil mozek z hlavy

šli jsme si zase po svejch

nádobí, co jsem nechal v koupelně

do některých životů jsem se zahryznul jako do pořádných fláků masa
nejsou tu žádné oběti, nutím sám sebe zhluboka dýchat
doktoři neví, jak vyléčit hanbu, Vietnam ani tesknotu
v autě pořád ještě vozím granát, mám ho tam už léta
to je ten pravý recept na lidské neduhy

náčelník Schwerin

tenhle parchant s pod'obaným ksichtem
mě vyhodil ze svýho kanclu a řval na mě

Vypadněte! Ať už vás tady nevidím! PRYČ Z MOJÍ KANCELÁŘE, SHIELDSII

vysmál jsem se mu do ksichtu, otočil se & šel zpátky do kutlochu pro odve-
dence
měl jsem v banku padesát babek, prachy měl dostat ten, kdo ho oddělá
čím dřív, tím dřív bude hnít

tři týdny nato ho granát roztrhal na kousíčky, který by zhlitla i kočka

zabil ho útok z nepřátelskejch zákopů
tak to aspoň stálo v oficiální zprávě

(jeho nejbližším jsme místo něj poslali tělo nějakýho žluťáka
úhledně zabalený do dobře zavřenýho pytle na mrtvoly... tehdy nám to při-
padalo k popukání)

jeho děcka se nikdy nedozví, jakej byl jejich tatík zbabělec

škoda, že už je po něm
moc rád bych ho zabil ještě jednou

jednoduchý jako facka

do ucha mi vřeští kočka
ženský nehty mi rozdrásaly pravou tvář
položím nohy na podlahu a říkám si
někde přece musí existovat i jinej Bill Shields
parchant jeden

důvody, výmluvy, lži

Mami, o nic jsi nepřišla, i když jsi mrtvá už 13 let
tvoje vnoučata vyrostly & za moc nestojí
já jsem pořád stejně ošklivej, straší mi ve věži & po ránu moc žvaním
Jakoupak mají v pekle vodku?

má jediná milostná báseň

jednou pod osmero vrstvami prachu
vlhkých stop smrti
& uliček nasáklých močí
na tebe budu čekat
pod rouškou tmy
s přízračným úsměvem

& očima plnýma krvácejících světlušek

...opuštěný hřbitov bušící puklé srdce tunel
budu tam v hávu odpadků

sladký jako hřích

tkaničky jako vyplazené jazyky

už zase mě v noci probudilo, jak řvu čísi jména
mohlo to být ve Vietnamu nebo v Pensylvánii – v noci mezi nimi není moc
velký rozdíl
tohle srdce už dlouho nevydrží, možná se do mě pustí & zemře rozčilením
o smrti vím všechno, všechno kromě toho, co se děje den poté
v den, kdy vám v pohřební síni nabídnou květinu

Cye

Cye Mohlman byl parchant k pohledání
patřila mu kopírka na předměstí Pittsburku, přímo v srdci úhledného pekla
& dal mi práci, protože jsem byl ve Vietnamu, měl jsem dlouhý háro a ten
správně přístup

v obchodě schovával pětačtyřicítku
v chodbě u přístroje na vodu byla puška
v kanclu měl dvě další
ve fotokomoře osmatřicítku
a v kopírovací místnosti malorážku

zabil chlápka, kterej se k němu chtěl vloupat kvůli drobným z kopírek
mrtvolu odvedl dovnitř & tvrdil, že mu chlap držel u krku nůž
žádněj nůž se nenašel a nenašel se ani důvod k žalobě

Cye jednou vyrazil kluka za to, že po sobě na záchodě nespláchl
a dalšímu dal padáka, protože se mu hrabal v kartotéce

měl jsem oči otevřené a dával si pozor na prsty
platil mi minimální mzdu kvůli alimentům
& bokem mi dával slušnej balík peněz, abych měl z čeho žít

našel jsem ho mrtvého jedno nedělní ráno před otvíračkou
ležel na podlaze, měl nasráno v kalhotách
a pistoli strčenou v kapse

jeho žena vyhlásila bankrot & přestěhovala se do Jižní Karolíny
začal jsem pobírat podporu & střílel z těch jeho zbraní z okna na dvorek

nic, nic, všechno na světě

pes mi ležel na polštáři, jako bychom byli manželé
sešel jsem dolů do kuchyně & dům ještě spal
... kafe, cigareta a půlhodinové zírání z okna
moje boty byly ještě prosáklé včerejším potem
zavřel jsem za sebou, jako bych tam vůbec nežil

Chuck

adrenalinový oči
místo prstů prskavky
uječenej smích šílence

jeho přítelkyni je 22
jeho dceři 17
on sám je v invalidním důchodu

na krku má tolik jizev, že vypadá jako Frankenstein
některý jsou z Vietnamu, jiný z bouraček nebo z lapáku
ruce má z rozbitejch zavařovaček

ať mu zavoláte v kteroukoliv denní dobu, od čtyř ráno do čtyř odpoledne
vždycky to zvedne ... jo, u telefonu

pořídil si malej bungalov na pozemku, kde dřív bývala skládka
trávou zarostlý gumy, motory & sedačky
člověk tam může celej den střílet a jedinej, kdo si stěžuje, jsou duchové ze
železa

má zakázanej vstup do Klubu Amerických legií, Klubu veteránů a taky do
všech místních hospod
Chuck & alkohol jsou žhaví kandidáti na palandu v okresní věznici
ale když vám chcípne auto, můžete mu zavolat klidně v sobotu večer

a on přijede

na to vemte jed

Americký hrdina

Ten chlap zvedl nohu a vylezl na bednu od piva. Strčil hlavu do oprátky,
která visela z lustru. Utáhl ji a seskočil.

Visel skoro minutu, pomalu se točil dokola a myslel jen na tu bolest; oči
měl jasně rudé, když vzal žiletku, kterou schovával v dlani, přeřízl provaz
a spadl čelem napřed na kuchyňský dřez.

Pak si zabalil oběd a vyrazil do práce.

gotika

1.

Špinavý zelený dům zbytečně daleko od silnice. Na trávníku příliš mnoho pytlů s prázdnými plechovkami od piva, tráva už má půl metru. Dřevěné okenice opřené o dům.

Uvnitř v domě. Pytle s oblečením staré ženy, přeplněné popelníky, díry v pohovce, do nichž by se vešla pěst, kuchyňský stůl spálený od cigaret. Postel potřísněná menstruační krví.

Obrázek Ježíše se svatozáří v koupelně, přímo nad toaletou.

Úprk švábů. Myši v odpadkovém koši, rybénky ve dřezu.

Domov.

2.

Moje matka už je po smrti a otec taky. Počkejte. Možná že ještě žijí, třeba jsem si jen tak dlouho říkal, že jsou mrtví, až nakonec umřeli. Nebo jsem umřel já.

Jsem samá lež...

3.

Utápím se v příbězích. Pravda je jen nehoda ochotná přestat platit. Nemůžu si vzpomenout... že by se mi Vietnam jenom zdál, že bych ho viděl ve snu? Nevím. Připadá mi skutečný, ale...

Jméno Bill Shields patří mrtvému, serval jsem ze sebe své jméno & spolu s číslem sociálního pojištění ho hodil do koše.

U Searse mi dali kreditní kartu, jsem hotový člověk, který má nárok na úvěr.

4.

Pohlad' svou nemocnou matku po tváři, když je jí tak zle. Radši bys seděl v autě se staženými okýnky a poslouchal tlukot srdce, namísto staré, trapné ženské.

„& když už jsi dole, přines mi čaj, pr-os-ím-tě, zlatíčko,“ požádá tě.

& ty jí ho přineseš. Postavíš jí ho k posteli.

„Budu dole, kdybys něco potřebovala, mami.“

A už jsi v trapu.

5.

Umřít by nebylo nic hrozného, kdybych se po dvou týdnech mohl vrátit s nacpanou peněženkou.

6.

Pozorně naslouchám šéfovi. Oslovuju ho pane, pracuju osm hodin denně. Nehádám se s ním, dneska tu zůstanu přesčas, pane.

Nemůžu toho chlapa vystát, myslím na to, s jakou chutí bych mu do oka vrazil šroubovák, přeju si aby se jeho děti narodily jako mrzáci, aby jeho matku znásilnili před jeho očima, a ne jednou.

Jsem jeho pravá ruka.

Jen se ho zeptejte.

7.

Mrtvá těla v pytlích naskládána u zdi. Šedozelené pytle, těla mlaskají, když s nimi pohnu.

Vevnitř jsou celiství lidé, tedy většinou. Vdechnuté zuby v trávicím ústrojí, hlava položená vedle kolene, obratle obtočené kolem trupu jako šibeniční provaz.

Švy prosakuje zčernalá krev.

Nemohli jsme z Vietnamu odvézt všechno.

8.

Každé ráno se opakuje tatáž melancholie čuráků, kteří mi zasírají hlavu, snažím se zapomenout na všechno, ale ten vztek... Před osmou ráno bych dokázal i zabít.

9.

V zatlučené rakvi už se na lži nehraje.

Moc přemýšlím o smrti & vůbec nemyslím na umírání. Jako všichni lidi bych tady chtěl strašit věčně – a aby to co nejmíň bolelo.

Nechci umřít společně se svou ženou, rád jí dám přednost.

Dokonce i moje dcery můžou klidně umřít dřív než já, jsem sobec.

O umírání nejde

to žití

nemůžu přijít na kloub.

10.

Hleděla přímo na mě, šedé oči se vpíjely do hnědých.

„Táto, kde jsi proboha byl?“

„Venku, zlato, jen jsem si odskočil.“

11.

I poté, co jsme se spolu vyspali, mi pořád říkala Davide. Davide, líbilo se ti to, zlato? Ano, přesně tam, Davide. Davide, jak se dneska máš? Ty už jsi jednou ženatý byl, vid', Davide?

To jméno se mi líbilo. Možná bych se mohl obarvit nahnědo a začít nosit čisté manšestráky. Uklidit z auta pytlíky od McDonalda.

Klidně bych mohl být David.

12.

Sýrová pizza, bez masa a bez žampionů. Tuny pizzy, z níž odkapávala omáčka, všude kolem toho těla.

Ještě pořád byla naživu – ale musel jsem se podívat pořádně – oči měla zavřené, ruce promodralé & bezvládné, nasávala vzduch tím ničím, co jí zbylo.

Byl u ní kněz. A taky stará dáma, která držela v ruce kousek pizzy. A navíc tu posedávaly všechny ty její zatracené kamarádky, cpaly se & tlachaly.

Ne. Tohle nemůže být pravda. Tohle se mi neděje. Koupil jsem potřebné náhradní díly a zmizel.

13.

Zapálila si jointa & shodila kocoura z balkonu, byly to 2 patra.

„Blackymu se to hrozně líbí,“ prohlásila. Zadíval jsem se dolů do křoví. Kocour se nehýbal, vypadalo to, jako by se ten chomáč chlupů nabodl na větev.

Zapomněla na něj. & já odešel pozdě v noci a potom jsem ji už nikdy neviděl. Kocourovi se to líbí. No to mě kurva podrž.

14.

„Víš, Bille, nikdo tě vlastně nezná, myslím opravdu do hloubky. Nikdo nezná tvoje tajemství, myslíš, že někdo ví, jakéj doopravdy jseš?“ zeptala se a zapálila si lehkou bensonku.

Na některé otázky zásadně neodpovídám. Třeba na tuhle.

Televize dokáže & vždycky dokázala nabídnout mnohem víc odpovědí než moje lebka. No a co? Dáváme jim, co uznáme za vhodný.

„Čurák jeden,“ sykla & típla cigaretu. „Ten zasranej parchant s těma jeho tajemstvíma.“

Tak, tak, neměla nárok zhlédnout ten krvák až do konce.

15.

Nikdy jsem po sexu neměl chuť ženskou zabít, ale... vždycky tu byla ta možnost zabít sebe.

Onen ošklivý smutek poté, co se žláza vymáčkne & postel do sebe nasákne šňávou. Hrůza toho, že člověk znovu musí čelit sám sobě a v hlavě má všechny ty sebenenávistné myšlenky. Kdo ví proč, zkrátka to tak je.

Dokážu milovat ženskou a zároveň nenávidět sebe... v pornokině promítají špatné filmy se mnou v hlavní roli. Po deváté večerní sleva 2 dolary.

Vaše kosti zahrneme popcornem.

16.

Nevolám svým starým kamarádům. V mých představách se jim daří mnohem líp, jsou nazí nebo opilí, nebo vtipní, až to bolí.

Nikdo nepotřebuje, abych mu volal ve dvě ráno & já nejsem zvědavý na nudu jejich životů.

Moje číslo není v seznamu, kdyby se náhodou někdo

nechal unést okamžikem.

17.

Trestám se & žiju v pokojích jen o málo větších než krabice. V prostoru o velikosti garsonky nás bydlelo deset.

Potřeboval jsem být sám, zapomenutý, obzvláště pro sebe sama; snil jsem jen o mrtvolách. Ráno jsem si udělal silnou kávu & jen tak o samotě seděl.

Každej chlap & každá ženská, kterým jsem v životě ublížil, přišli do toho pokoje na návštěvu.

Omluvil jsem se nízkému zelenému stropu.

18.

Příliš dlouho jsem byl nerozhodný, závislý na bolesti pro pocit hanby... pozoroval jsem, jak moje matka umírá s lahví pečlivě schovanou vedle postele. I ve Vietnamu jsem se cítil líp, ten, který zabíjí, ten, který bude zabit.

Už musím jít. Rozloučit se. Sbohem.

Přeložila Martina Knápková.

Básně pocházejí ze sbírek The Southeast Asian Book of the Dead (2.13.61, 1993), Lifetaker (2.13.61, 1995) a Blown White (Pine Press, 1996).

Aluze děkuje nakladatelstvím 2.13.61 a Pine Press za laskavé svolení k otištění překladu.

Aluze wishes to thank the 2.13.61 and Pine Press publishing houses for their kind permission to publish the translations.

Bill Shields se narodil v Pensylvánii a je známý především díky čtyřem sbírkám poezie, které mu vyšly v nakladatelství 2.13.61 Henryho Rollinse – Human Shrapnel (1991), The Southeast Asian Book of the Dead (1993), Lifetaker (1995) a Rosey the Baby Killer and Other Stories (1998). Tři roky bojoval ve Vietnamu jako příslušník elitních jednotek amerického námořnictva. Jeho poezie patří k vůbec nejupřímnějším a nejznepokojivějším výpovědím o válce ve Vietnamu a jejích následcích pro ty, kdo ji zažili na vlastní kůži.